

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 489
van **KATHLEEN KREKELS**
datum: 13 maart 2017

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Hoogbegaafdheid - Vroegdetectie en -interventie

Op zondag 26 februari 2017 kondigde de minister aan in te zetten op de preventie en vroegdetectie van psychische problemen, in het bijzonder bij hoogbegaafde kinderen en jongeren. Naar schatting is ongeveer 2 à 3% van de Vlaamse bevolking hoogbegaafd. Vroege signalering is de beste preventie tegen het ontwikkelen van psychische problemen bij hoogbegaafden op latere leeftijd.

Er is nog te weinig informatie voorhanden om hoogbegaafdheid op een goede manier te begeleiden. Dat blijkt een belangrijke reden te zijn van misdiagnose. Algemene kenmerken van hoogbegaafdheid worden immers vaak ten onrechte aanzien als een psychische stoornis. Om het gebrek aan expertise te verhelpen wordt er 200.000 euro vrijgemaakt om artsen en therapeuten vertrouwd te maken met hoogbegaafdheid. Binnen dat budget wordt een kader rond vroegdetectie en -interventie en behandeling van deze doelgroep uitgewerkt. Deze kaders zullen ook worden overgedragen naar alle relevante actoren binnen de gezondheidszorg, onderwijs, CLB,... Er is ook wetenschappelijk onderzoek aan dit project verbonden.

Het is goed dat de welzijnsminister een budget vrijmaakt om aandacht te besteden aan professionalisering met betrekking tot de problematiek van hoogbegaafdheid. Zowel school als leraren en ondersteunend personeel spelen een belangrijke rol in de signalering en begeleiding van kinderen en jongeren, maar ook ouders.

1. Hoe zal de minister de collega-minister van Onderwijs betrekken bij het uitwerken en overdragen van de kaders naar de onderwijsgebonden domeinen en actoren?
2. Kan de minister aangeven welke actoren worden betrokken bij het uitwerken van deze kaders?
3. Welke planning werd afgesproken voor het uitwerken van deze kaders?

ANTWOORD

op vraag nr. 489 van 13 maart 2017

van **KATHLEEN KREKELS**

Het bedrag van 200.000 euro dat werd vrijgemaakt, is toegewezen aan Exentra vzw. Het project "hoogbegaafdheid in de (geestelijke) gezondheidszorg" heeft als doelstelling het ontwikkelen van een aantal op te leveren zaken voor vroegdetectie en -interventie van en behandeling van deze doelgroep van hoogbegaafden die kampen met (geestelijke) gezondheidsproblemen:

- Een opleidingsmodule "herkenning" en een opleidingsmodule "erkenning".
De deliverables van deze opleidingsmodules bestaan uit:
 - opleiding om in groepsgebeuren uit te voeren/face to face:
 - o PowerPoint-presentaties
 - o begeleidend materiaal en cursustekst
 - opleiding voor digitale verspreiding:
 - o beeldmateriaal voor digitale opleiding
 - o begeleidend materiaal met handleiding
- Handelingsprotocol dat antwoord geeft op de vraag wat als arts/therapeut moet gedaan worden na de signalering van de eerste negatieve signalen van hoogbegaafdheid (zorgpaden).

In juli 2019 zal Exentra de gefinaliseerde producten en een toelichting omtrent het traject rond de activering van informatieverspreidingskanalen bezorgen aan Zorg en Gezondheid.

Op afgesproken momenten zal Exentra vzw het agentschap Zorg en Gezondheid in de tussentijd op de hoogte brengen omtrent de vorderingen van het project.

Exentra vzw is op het vlak van vroegdetectie en -interventie reeds actief in de sector van het onderwijs. Zo organiseert ze opleidingen om scholen, leerkrachten en CLB's te ondersteunen bij het herkennen van sterke en (hoog)begaafde kinderen en hen de juiste handelingsprotocollen aan te reiken. Zij beschikken dus reeds over een uitgebreid netwerk van onderwijsgebonden actoren en werken in dit kader vraaggestuurd. Deze werking staat los van de subsidie die nu werd toegekend. Het voorliggend project is vooral gericht op de actoren binnen de (geestelijke) gezondheidszorg. Gezien het zwaartepunt binnen dit project ligt op herkenning en erkenning van (geestelijke) gezondheidsproblemen die met hoogbegaafdheid gepaard kunnen gaan, ligt het objectief ook op actoren van eerste lijn (zoals, maar niet uitsluitend, huisartsen).

Voor de verwezenlijking van het project zal Exentra vzw op regionaal vlak zorgpartners uit de (geestelijke) gezondheidszorg aanspreken via de netwerken geestelijke gezondheid kinderen en jongeren. Deze netwerken zijn opgericht voor de implementatie van het nieuw geestelijk gezondheidsbeleid kinderen en jongeren waar zowel de gemeenschappen als de federale overheid zich achter scharen en gezamenlijk uitwerken. Het subsidieproject zal meer bepaald kunnen aansluiten in het kader van het programma intersectorale consult en liaison. Dit programma is vooral gericht op het delen van ervaring en het versterken van expertise door het bouwen van bruggen, het verbinden van partners en het ontwikkelen van nieuwe tools en methodieken die dit mogelijk maken.

Het actieplan geestelijke gezondheid bepaalt hieromtrent het volgende:

"Het nieuw geestelijk gezondheidsbeleid kinderen en jongeren vertrekt vanuit netwerken op provinciaal niveau die activiteitenprogramma's realiseren. De netwerking, het programma crisiszorg, programma langdurige zorg, het programma intersectoraal consult en liaison en de versterking zorgaanbod dubbeldiagnose zijn ondertussen geconcretiseerd. [...]

Vanuit de federale overheid zijn binnen de netwerken kinderen en jongeren bijkomende middelen voorzien voor een 'programma intersectorale consult en liaison'. Vanuit Vlaanderen vragen we een uitgesproken engagement van alle partners geestelijke gezondheid om zich in te schrijven in dit programma. We zullen vanuit Vlaanderen extra inzetten op consult en liaison inzake hoogbegaafdheid in combinatie met psychische problemen."

Daarnaast worden ook inspanningen geleverd om via de SEL's en LMN's actoren van eerste lijn (zoals, maar niet uitsluitend, huisartsen) te bereiken.